

Modum kommune

Til hørings-notatet «Et enklere tiltakssystem tilpasset brukernes behov»

Innledning

Arbeids- og sosialdepartementet har oversendt forslag til endringer i de arbeidsrettede tiltakene på alminnelig høring.

Modum kommune er glad for at regjeringen ønsker et enklere tiltakssystem, og at de gir signaler om at brukernes behov skal settes i sentrum.

Vi er også glade for at regjeringen ikke ønsker å innføre endringer som påvirker arbeidsmarkedstiltakene Varig tilrettelagt arbeid (VTA) og Arbeidspraksis i skjermet virksomhet (APS).

Høringsuttalelse

Modum kommune har både gode og dårlige erfaringer med anbud på andre tjenesteområder, og vi mener dette forslaget har en rekke svakheter.

- Vi synes det er svært uheldig at regjeringen legger opp til et vesentlig linjeskifte i arbeidsmarkedspolitikken uten at Stortinget har fått behandle saken. Regjeringen har varslet at det kommer en stortingsmelding om arbeidsmarkedspolitikken i høst, men de har unnlatt å ta med spørsmålet om anbud i meldingen. I stedet kommer regjeringen med dette forslaget i en høringsrunde der fristen er knapp, i forkant av stortingsmeldingen. Anbudsutsetting av de attføringstjenestene som i dag leveres av kommunalt eide vekst- og attføringsbedrifter, vil få store konsekvenser både for brukere, bedrifter og lokalsamfunn. Det er bare rett og rimelig at de folkevalgte får sagt sin mening om saken.
- Vi kan heller ikke se at regjeringen har belyst muligheten for å slippe til andre aktører på en annen måte enn gjennom et anbudsregime. Regjeringen har ikke vurdert om andre ikke-kommersielle aktører, som for eksempel Kirkens bymisjon eller Frelsesarmeen, kan slippes til gjennom enten små justeringer i regelverket, eller gjennom en forsøksordning.
- Det kommunale eierskapet er etter vår mening en styrke for attføringsarbeidet. Det sikrer langsiktighet, stabilitet og ansvarlighet overfor bedriften (e). Våre eierrepresentanter i bedriftenes styre bidrar med viktig lokalkunnskap, helsefaglig kompetanse og tverrfaglig tenkning, som er avgjørende for å skape gode løsninger for de av våre innbyggere som trenger hjelp til å skaffe eller beholde jobb. Et anbudsregime vil gjøre det vanskelig for bedriften å beholde den attføringsfaglige kompetanse som kommunen ønsker å ha stabil tilgang til på vegne av innbyggerne.

- Når kommunens vekst- og utføringsbedrifter går med et eventuelt overskudd, kommer det tiltaksdeltakerne og bedriftene til gode. Dette prinsippet bør videreføres. Vi frykter at kvaliteten i arbeidet blir vesentlig redusert dersom dette arbeidet overtas av bedrifter som har bedriftsøkonomisk overskudd som fremste formål.
- Vi frykter at et anbudssystem vil redusere tilbudet til brukerne og da særlig for de brukerne som står lengst unna arbeidslivet, og som har størst bistandsbehov.
- Vi frykter også at kommersielle aktører ikke vil finne det interessant nok å tilby utføringstjenester i tynt befolkede områder. Dersom utføringsarbeidet gjøres av en kommunal bedrift, sikrer man at geografisk likeverdig tilbud til brukerne i distriktene.
- Vi er kritiske til at NAV får en utvidet rolle i utføringsarbeidet. Etter vårt syn har NAV nok med å klare å levere de tjenestene etaten allerede er pålagt.
- Vi kan ikke se at regjeringen kan dokumentere at andre aktører kan gjøre denne jobben bedre enn de kommunale tiltaksarrangørene, som har lang erfaring og mye kompetanse på området.
- Vi ser videre at en anbudsutsetting slik det nå er forslått vil påføre både NAV og de bedriftene som leverer anbud kostnader som igjen vil måtte dekkes inn gjennom økte priser/økte bevilgninger til NAV. I et slikt perspektiv vil en kunne få motsatt effekt av den tiltenkte – færre tiltaksplasser til samme pris – uten at det synes dokumentert noen bedre kvalitet eller høyere avgang til varig arbeid.

Modum kommune mener derfor at en eventuell omlegging av de arbeidsrettede tiltakene må avventes inntil dette er grundig behandlet i en stortingsmelding og de folkevalgte får sagt sin mening om saken.